

A.Π.Θ.-

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠ. ΘΕΣΣΑΛΙΚΗΣ

ΑΠΟΘΗΚΗ

36194

A.Γ.-○-

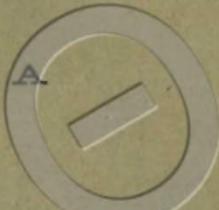
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Δ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Τ Ο

ΤΡΙΑΚΟΣΙΑΔΡΑΧΜΩΝ ΕΠΑΘΛΟΝ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Je rends au public ce qu'il m'a prêté.
LA BRUYÈRE

A.Y.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Σ. ΧΙΩΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ
3 - ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ - 3.

A.Π.Ω.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Δ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Σ. Δ. Σελον
25/4/83

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Τ Ο

ΤΡΙΑΚΟΣΙΑΔΡΑΧΜΟΝ ΕΤΤΑΘΛΟΝ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Je rends au public ce qu'il m'a prêté.

LA BRUYÈRE

A.Γ.

Bιβλ. Ικα.

186jj

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Δ. ΧΙΩΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ

3 - ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ - 3.

80752

30.01.19

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΡΙΝΝΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ «ΚΟΡΙΝΝΗΣ».

3. Οδός Πατησίων 3.

1885

A.-I

R01

PA

5610

X4

ESS

1885

c2

A.Γ.Ι.-
ΕΙΡΗΝΑΙΩΝ Κ. ΑΣΩΤΙΩΝ

A.Π.Ο.

ΣΕΒΑΣΤΕ ΜΟΙΣ φέλε,

Σεβαστέ μοις φέλε,

ΑΘΩΣ βαίνουσι σήμερον τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, — καὶ οὕτως ἔβαινον ἀπὸ τῆς ακταβολῆς του, μοὶ φαίνεται —, ὅταν κάνεις γεννήσῃ παιδίον σκέπτεται ποῖον νὰ ἐκλέξῃ ὡς ἀνάδοχον, ὅταν ἀποκτήσῃ ἐφωμένην πᾶς νὰ λάθῃ συνέντευξιν μετ' αὐτῆς, καὶ ὅταν συγχράψῃ κάνεν βιβλίον, ή συνθέσῃ κάνεν βιβλιάριον, ὡς τὸ παρὸν, εἰς ποῖον νὰ τὸ ἀφιερώσῃ. Εἰς τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα σπεύδων κάγῳ νὰ ὑποταχθῶ, ὥστε, ἐπερχόμενα τὸ ἔργον τοῦτο καὶ πρὶν ἢ ἀκόμη τὸ ἀποκερατώσω, ἐσκεπτόμην εἰς ποῖον ἐπρεπε νὰ τὸ ἀναθέσω, διὰ τῆς προστασίας τίνος ἐπρεπε νὰ τὸ περιβάλω. Ἐν μυστικῇ δὲ ψηφοφορίᾳ λαβούσῃ χώρακν ἐν τῷ νῷ μου, ἐξελέγης Σὺ, σεβαστέ μοι φίλε, διὰ καταπληκτικῆς τῷ ὄντι πλειοψηφίας, καὶ κατωτέρῳ θά προσταθῆσω νά Σοι καταστήσω γνωστὸν τὸ αἴτιον· ἀλλὰ μὴ ὑπερηφανευθῆς διὰ τὸ καταπληκτικὸν τῆς πλειονοψηφίας, ὅπερ κατὰ λάθος μοὶ ἐξέφυγε μάθε ὅτι ὑποψήφιοι ἦσαν ὀλίγοι, ἢ μᾶλλον οὐδείς.

Τῶν ἀφιερώσεων ὁ συρμὸς δὲν εἶνε νέος, ἀλλ' ἀρχαῖος· ἀνέκαθεν ἐπεκράτησε τῆς διανοίας τὰ ἔργα νάφιερῶνται, νά προσφωνῶνται — ως ἀλλως λέγεται —

πρὸς ἔξοχόν τι πρόσωπον ὅπερ διακρίνει τῆς θέσεως τὸ ὑψηλὸν ἢ συνδέει πρὸς ἡμᾶς συγγενείας δεσμὸς ἢ φιλίας αἰσθημα. Ἐθεώρησαν προστασίαν, κακὸν οἰωνὸν, στήριγμα, νὰ παράγωσιν ἔργα ἐπ' ὄνόματι ἐνὸς, ἀναγραφομένῳ εἰτα ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος τοῦ βιβλίου, ἢ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ποιήματος. Ἀλλ' ὅχι. — Πολὺ ἀπλοῖκός σοι φαίνομαι ἵσως θέλων νὰ παραστήσω τοσοῦτον ἀγνὸν καὶ ἀκακον καὶ ἀφιλοκερδῆ τῶν ἀφιερώσεων τὸν σκοπὸν. Τούλαχιστον αἱ ὑπερβολικαὶ κολακεῖαι αἱ στιγματίζουσαι τοσοῦτον ὑπαισχύντως τὰς ἀφιερωτικὰς ἐπιστολὰς, ἀποδεικνύουσαι τὸ ἐναντίον ἀποδεικνύουσιν ὅτι τὸ συμφέρον ἐπικρατεῖ τῆς εἰλικρινείας, ὅτι τὸ συμφέρον καὶ μόνον ὑπαγορεύει τὰς ὑπερβολικὰς ἐκείνας ἐκφράσεις, τὰς ἀποθεούσας τὸν πρὸς ὃν ἡ ἀφιέρωσις. Καὶ ἔχομεν πολλὰ γεγονότα, οἷον, παραδείγματα, ἐπικυρεῦντα τὴν γνωστοτάτην καὶ κοινὴν ἀλλως περὶ τῶν ἀφιερώσεων δόξαν.

Ο δέκατος ἔκτος καὶ ίδιως ὁ δέκατος ἕβδομος αἰών ἐδικαίωσε πληρέστατα τὴν γνώμην τοῦ Furetière καθ' ὃν ὁ πρῶτος ἐφευρὼν τὰς ἀφιερώσεις ἦτο βεβαίως ἐπαίτης. Πάσαι αἱ ἀφιερώσεις τοῦ κακιοῦ ἐκείνου, ὡς αἱ πλεῖσται τοῦ σημερινοῦ, ἀπηυθύνοντο πρὸς ἔξοχα πρόσωπα, μέγα σημαίνοντα κατά τε τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἴσχυν: οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ στρατηγοὶ ἀνέπνεον τὰς βαρυτέρας εὐωδίας θυμιαμάτων, ἐπὶ τῶν πρώτων σελίδων τῶν τότε ἐκδιδομένων βιβλίων, καὶ οιμένων· καὶ ἔβλεπες τοὺς πτωχοὺς συγγραφεῖς ἀναιδῶς ἐκλιπαροῦντας παρὰ τῶν μεγιστάγων καὶ τῶν πλουσίων, ποτὲ μὲν χρήματα, ποτὲ δὲ χάριτας, ποτὲ γεύματα, ὡς καὶ ιμάτια ἀκόμη, οἱ χαμερότεροι τῶν κολάκων, καὶ οἱ αἰσχροκερδέστεροι τῶν δωρητῶν ἀναδεικνυόμενοι. Εἰς τὰς Conversations sur divers sujets, ἢ mademoiselle de Scudéri διηγεῖται

ὅτι συγγραφεύς τις εἶχεν ἑτοίμους τρεῖς ἀφιερωτικὰς ἐ-
πιεισολάξ διὰ τὸ αὐτὸ βιβλίον καὶ διὰ τρία πρόσωπα πολὺ^ν
διαφέροντα ἀλλήλων, κατὰ τε τὴν κοινωνικὴν τάξιν καὶ
τὴν ἀξίαν. Εἰχε δ' ἀπόφασιν νὰ μεταχειρισθῇ ἐκείνην, ἵνα
ἡλπιζεν ὅτι πλειότερον θὰ ὠφελεῖτο, καὶ προσεπάθησε
νὰ γνωρίσῃ τοῦτο διὰ τρίτου τινὸς προσώπου. Τῷ δοντὶ,
ἀφιερωσε τὸ βιβλίον τῷ παρασχόντι πλειότερα, καί-
περ μικροτέρας ἀξίας τυγχάνοντι . . . "Αλλος, γράψας
πανηγυρικωτάτην ἀφιέρωσιν, τὴν ἀπέσυρε, διότι πρὸ^ν
τοῦ τέλους τῆς τυπώσεως τοῦ βιβλίου ὁ πρὸς ὃν ἀφι-
εροῦτο . . . ἐδυστύχησεν!" Αλλος, ἐπαρχιώτης οὗτος,
συντάξας τὸν πανηγυρικὸν τοῦ καρδιναλίου Ριχελιέως
καὶ εὑρὼν τοῦτον νεκρὸν ὅτε ἔφθασεν εἰς Παρισίους, τὸν
μετέτρεψεν εἰς ἔξυμνησιν τῶν ἀρετῶν τῆς βασιλομήτο-
ρος "Ἀννης τῆς Λύστριας", κατὰ τοῦτο διαφερούστης
τοῦ καρδιναλίου, καθ' ὃν ἐκεῖνος μὲν ἦτο νεκρός καὶ
ἡδυνάτει νάνταιμείψῃ, αὕτη δὲ ζῶσα καὶ ἐδύνατο. Εἶνε
δὲ γνωστὸν ὅτι ἔτερός τις συγγραφεὺς, ἐπαινέσας σφό-
δρα μὲν, πλὴν κατὰ τὴν ὁμολογίαν πάντων, δικαίως,
ἄνδρα Ἀντα, μετά τινα χρόνον τὸν ἀπεγύμνωσεν ὅλων
τῶν ἐπαίνων τοὺς ὄποιους τῷ εἶχεν ἐπιδικψιλεύσει, διότι
ὁ δυστυχῆς ἀνθρώπος τὸ μόνον κακὸν ὅπερ ἔπραξεν καὶ
ὅπερ τὸν καθίστα ἀνάξιον τῶν πρώτων ἐπαίνων, ὅτο
ὅτι ἀπέθαρε χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν συγ-
γραφέα ἐκεῖνον τὸ ἀντίτιμον τοῦ ἐγκωμίου του! Παροι-
μιῶδες δὲ τέλος τυγχάνει τὸ ἀνέκδοτον ἀνθρώπου τινὸς
καλουμένου Ρανγούζου, (Rangouze) ὅστις συντάξας
συλλογὴν ἐπιστολῶν, τὰς ἐτύπωσε (βαθεὶ τῆς πονη-
ρίας!) μὲν σελίδας μὴ ἡριθμημένας, οὕτως ὥστε ὁ βιβλι-
οδέτης ἐδύνατο νὰ θέσῃ πρώτην οἰκανδήποτε ἥθελεν ὁ
συγγραφεὺς. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου πολλοὶ λαθόντες
τὸ βιβλίον εὔρον ἐν τῇ ἀρχῇ ἀναγεγραμμένον τόνομα

των, καὶ πάντες — ἔκαστος χωριστὰ βεβαίως — ἐθεώρησαν ἔκυτοὺς πολὺ ὑποχρεωμένους πρὸς τὸν καλὸν θυρωπὸν, δστις ηὐδόκησε νά τοις ἀφιερώσῃ τὴν συλλογὴν του. Τὸ γεγονὸς τοῦτο, ὅπερ ἐπλήρωσε τὸν πονηρὸν Ῥανγούζον τιμῶν καὶ χρημάτων, φαίνεται μοὶ ἀρκετὰ παράδοξον καὶ ἀρκετὰ ἀστεῖον· μοὶ ὑπενθυμίζει δ' ἀφ' ἕνὸς μὲν ἴκανότατον ἄλλως ιατρὸν Ἰταλὸν, δστις ἐργασθεὶς ἐπὶ τῶν ἀφορισμῶν τοῦ Ἰπποκράτους, ἀφιέωσεν ἀνὰ ἔκαστον βιβλίον τῶν σχολίων του εἰς ἓν τῶν φίλων του, καὶ αὐτὸν τὸν πίρακα τῷ περιεχομένῳ εἰς ἔτερον ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸν νεώτατον ἔκενον Ῥωμηὸν τὸν ἀντιγράψαντα κατὰ γράμμα τὸν Ῥαγούζον διὰ τῆς ὑπούλου ἀφιερώσεως τοῦ αὐτοῦ βιβλίου εἰς τὸ ἀνθεπούς, ὅπερ ἐπέτυχε διὰ τῶν 7 ἐκδόσεων τοῦ πρώτου τυπογραφικοῦ φύλλου, κατὰ τοῦτο διαφερόουσδυν ἄλληλων, καθόσον ἄλλη ἄλλο ἔφεσεν ὄνομα ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος τετυπωμένον Τοῦτο δὲν ἀφίστατο πολὺ τοῦ τεχνάσματος καὶ τῶν παρ' ἡμῖν Παρνασσιδῶν, οἵτινες ἔχοντες πολλὰς ὑποχρεώσεις πρὸς φίλους ὑποστηρίζαντας αὐτὸὺς πατοιυτρόπως, δσάκις ἐκδίδωσι συλλογὴν ἀναυσίων στέγων, ἀφιερούσιν ὄλοκληρον μὲν εἰς τὸν ἔζοχῶτερον φίλον, ἀνὰ ἐν δὲ τῶν ποιημάτων εἰς ἄλλους μικροτέρους.

'Απὸ τοῦ προεικοπήματος τοῦ Ῥανγούζου, ὅπερ παροιμιῶδες ἀναγράφουσι τὰ Βιβλιογραφικὰ Χρονικὰ, χρονογεῖται ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἐπεκράτησεν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ βιβλίον νἀφιερῶται πολλοῖς. Οὕτω π.χ. εἰδὸν μετ' ἐκπλήξεως τὸν Δὸν Ἀντώνιον Perez, περίφημον διὰ τὸν πρὸς τὴν πριγκήπισαν Eboli ἔρωτά του, ἀφιερούντα συγχρόνως τῷ Πάπᾳ, τῇ Ἱερατικῇ Σχολῇ, Ἐρρίκῳ τῷ Δ' καὶ τέλος πᾶσιν ἐν τῶν συγγραμμάτων του. 'Ο Politi ἐν τῷ Martyrologium Romanum (Roma 1750) τιθησιν

ἀνὰ ἐν ὅνομα διάφορον ἐν ἀρχῇ τοῦ βίου ἐκάστου τῶν 365 ἡγίων τοῦ καλενταρίου. Ἐτερός τις, Duval ὄνομαζόμενος, προύταξε τέσσαρας ἀφιερωτικὰς ἐπιστολὰς συλλογῆς στίχων του, δημοσιευθείσης τῷ 1715. Τέλος δὲ τὸ ἀγγλικὸν the martyrdome of st George of Cappadocia, ἀφιεροῦται ὑπὸ τοῦ ἴεροῦ συγγραφέως εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ φέροντας τὸ ὄνομα Γεώργιος, καὶ εἰς πάντας τοὺς φίλους τῆς Χριστιανοσύνης, τοῦ ὄνόματος καὶ τῶν ἀρετῶν τοῦ Ἅγίου Γεωργίου.

Ἡ πληθώρα αὕτη τῶν ἀφιερώσεων οὐδὲν ἀλλο δεινύει ἢ τὸ κερδοσκοπικὸν πνεῦμα τῶν συγγραφέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης — καὶ πάσης ἐποχῆς — βασανίζομένων πᾶς νὰ ἔξεύρωσι περισσοτέρους καὶ καλλιτέρους προστάτας τῶν ἑαυτῶν ἔργων. 'Αλλὰ κατὰ τὸν μὲν αἰώνα τὸ κακὸν ἔφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω ἢ τρέχουσα τιμὴ μιᾶς ἀφιερώσεως ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκυμαίνετο ἀπὸ 20—40 λιρῶν. 'Απὸ τῆς Ἐπαναστάσεως μέχρι Γεωργίου τοῦ Α'. ἡ ἀφιέρωσις ἐνὸς βιβλίου ἐπτοιχίζεν ἀπὸ 5—10 γυνεῶν, μετ' ὀλίγον δ' ἡ τιμὴ ὑψώθη μέχρι 20 γυνεῶν. Καὶ ὅπως οἱ Πάπαι ἀλλοτε συνέταπον τιμολόγια ἀμαρτημάτων, οὕτω καὶ οἱ συγγραφεῖς τόρα τιμολόγια ἀφιερώσεων. Καὶ εὗρισκον ἄγοραστὰς οἱ ἀνόσιοι, διότι τῶν ἀμαρτῶν πλουσίων ἡ δόξα ἐξ τοσοῦτο μωρίκες προέβαινεν, ὥστε ἐπλήρωνον ἀφειδῶς διὰ νὰ ἰδωσι τὸνομά των τετυπωμένον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐνὸς βιβλίου, — πράγματα ἀπερ παρέσχον τὸ ἐνδόσιμον εἰς δριμυτάτην σάτυραν τοῦ δηκτικωτάτου Βολταίου.

'Αλλ' ἡ οἰκτρὰ αὕτη ἐποχὴ, ὁ μεσαίων οὔτος τῆς Ἰστορίας τῶν ἀφιερώσεων, δὲν διήρκεσεν ἐπὶ μακρὸν καὶ μετ' ὀλίγον ἦρξατο εύτυχῶς ἀνατέλλουσα ἡ ἡώς

νέκς ἐποχῆς: Οἱ συγγραφεῖς, ἀμ' ὡς ἔκόπασεν ἡ δουζο-
μανία, δὲν ἴκανοποιοῦντο πλέον ὡς ἐπεθύμουν· μάτην
ἔξωδευον ἀφειδῶς τὸ θυμίαμα τῆς κολακείας· οἱ ἐπαι-
νάιμενοι ὡσφρακίνοντο μειδιῶντες, ἀλλὰ δὲν ἀντήμειθον.
Τὰ δῶρα ἐγένοντο μετριώτερα, αἱ ἀπολαβαὶ τῶν συγ-
γραφέων μηδαμιναὶ, καὶ ἡ κερδοσκοπία τῶν ἀφιερώσεων
ἐκείνη ἡ μεγάλη, ἡ συντάσσουσα ἀλλοτε τιμολόγια,
ἥρχιζεν ἥδη ἐκλίπουσα. Τὸ καίριον δὲ τραῦμα ἐναντίον
τῆς βιβλιοκαπηλείας ταύτης κατήνεγκε τότε ὁ Ἀβδᾶς
Psalmodi ὅστις, τοῦ Κλαυδίου, ισπανοῦ μεγιστάνος, ἀ-
φιερώσαντος αὐτῷ τὰ εἰς τὴν Ἅγιαν Γραφὴν σχόλιά
του, οὗτος ἀντὶ πάσης ἀλλης ἀνταρμοβῆς, συνέγραψε
βιβλίον δι' οὗ τὸν ἀνεσκεύαζε. Μεγάλην αἰσθησιν
ἐνεποίησε τὸ γεγονός τότε εἰς τὸν φιλολογικὸν Κό-
σμον, καὶ μεγάλως ἀπήλπισε τοῦτο τοὺς ἀτυχεῖς συγ-
γραφεῖς. Ἀπὸ τούτου δὲ χρονολογοῦνται κυρίως αἱ ἀλ-
λαι ἐκεῖναι ἀφιερώσεις αἱ προτιθέμεναι ἀλλον εὐγενέ-
στερον καὶ ιερώτερον σκοπὸν, αἱ ἀποθλέπουσαι εἰς ἔκ-
νισιν χρέους φιλικοῦ ἡ εἰς ἐνδείξιν εὔγνωμοσύνης, αἱ
ἀνεξάρτητοι πάσης ἄλικῆς ὀπισθοβουλίας. Καὶ ἥρχι-
σαν πλέον αἱ πρὸς γονεῖς, αἱ πρὸς ἀδελφοὺς, αἱ πρὸς φί-
λους. — νεκροὺς ἡ ζῶντας, — ἀφιλοκερδεῖς προσφωνή-
σεις, καὶ μεταξὺ τούτων ἐν φιλοκαπηλείᾳ κάπως ἥριθ-
μοῦντο αἱ κερδοσκοπικαὶ, πολὺ συχνότεραι ἀνεφαίνοντο
αἱ παραδοξότεραι ἀφιερώσεις, ἐξ ὅσων ἀναφέρονται εἰς
τὰ χρονικὰ τῆς Βιβλιογραφίας.

'Ο περίφημος κωμικὸς ποιητὴς Scarron, ὡς Σù, σε-
βαστέ μοι φίλε, διηγήθης, οὐτεινος ἡ χήρα ὑπῆρξεν ἡ
πολυθρύλλητος κυρία Μαιντενὸν, συνέθεσέ ποτε στίχους
οὓς ἀφιέρωσε τῷ κυναρίῳ τῆς ἀδελφῆς του, ἐπιγράψας αὐ-
τοὺς ὡς ἔξης: *Eis tηγ Γυιλλεμέττηγ σκύλαρ τῆς ἀδελ-
φῆς μου.* Βραδύτερον δὲ συγχυσθεὶς μὲ τὴν αὐταδέλφην

του, καὶ μετατυπώσας ἐν συνόλῳ τὰς διεσπαρμένας ποιήσεις του, ἔθεσεν εἰς τὰ ἡμαρτημένα τὴν κακεντρεγχὴ ταύτην διάρθωσιν: ἀντὶ σκύλar τῆς ἀδελφῆς μου, γράφε τὴν σκύλar τὴν ἀδελφῆ μου. Ο Jean de Groī, λόγιος προτεστάντης, ἐδημοσίευσε τῷ 1645 ἐν Γενεύῃ βιβλίον, διπερ ἀφιέρου τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ. Ή εἰς τὴν Ἰσπανικὴν μετάφρασις τοῦ Τακίτου, ἡ ὑπὸ τοῦ don Carlos Coloma φιλοπονηθεῖσα, ἀφιεροῦται ὑπὸ τοῦ μεταφραστοῦ εἰς... ἔκατον!! Πρὸς ἔκατον δ' ἀπηγόρουνεν ἀκόμη τὴν ἀφιερωτικὴν ἐπιστολὴν ἐνὸς τῶν συγγραμμάτων του, στεφθέντος μάλιστα καὶ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας, ὁ μαρκήσιος de Lezay Marnesia. Ο δὲ Losrios, τὰ ἐν Λονδίνῳ τῷ 1769 ἐκδοθέντα ἔργα του, ἀφιέρωσεν εἰς τὸν ἵππον του, ἀν καὶ εἶνε βέβαιον ὅτι ποτὲ δὲν ἔσχεν ὑπὸ τὴν κυριότητά του τοιούτον τετράποδον.

Βεβαίως οἱ τοιουτοτρόπως ἀφιεροῦντες τῇ διανοίᾳ τὰ ἔργα, δὲν ἀπεκδέχονται οὐδεμίαν ὑλικὴν ἀμοιβὴν. Απλὴ ἔνδειξις εὐγνωμοσύνης ἡ ἀγαπητὴ καὶ φόβου ἀκόμη, ὑπαγορεύει τὰς τοιαύτας ἐπιστολάς. "Εχω δλίγα παραδείγματα νεώτατα καὶ προχειρότατα: Ο πολύκλαυστος Βασιλεὺς ἀφιέρωσε βιβλίον του εἰς τὸν πανάγαθον Θεόν, ὅστις εἰς ἀμοιβὴν μετέστησε τὸν ποιητὴν πολὺ ἐνωρίς ἀπὸ τῆς ζωῆς ταύτης τῆς ἀθλίας εἰς τὴν ἄλλην τὴν μακαρίαν. Αἱ ἐναίσιμοι διατριβαὶ τῶν νέων διδακτόρων ἀφιεροῦνται συνήθως τοῖς γονεῦσι καὶ ἀδελφοῖς. Ο ἐκ Κερκύρας Κ. Μάνεσης ἐν δρᾶμα του ἐπιγραφόμενον «'Η ἀνθρωπότης» ἀφιεροῖ τοῖς ἐπικριταῖς του. Οι δὲ μουσόληπτοι καὶ κοινοὶ φίλοι, ἀγαπητέ μοι Ἀσώπιε, οἱ καλοὶ νέοι Νικόλαος Σταματέλος καὶ Περικλῆς Ραυτόπουλος, ἀφιέρωσαν πορτινος τὰς ἴδιας συλλογὰς χαριεστάτων στίχων, ὃ μὲν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι, ὃ δὲ τῇ ἴδιᾳ ἔρωμένῃ, πᾶν ἄλλο

βεβαιώσεις ή ίδιαν άμοιβήν περιμένοντες· μάρτυς ή άγνη φιλοπατρία του πρώτου και ὁ ἄδολος ἔρως του δευτέρου. Και τέλος ὁ ἀριστος φίλος κ. Π. Κ. Ἀποστολίδης, τὰς ἐπὶ τῇ 25ῃ Μαρτίου «Δάφνας» του, δάφνας ἀληθεῖς, ἀφιέρωσεν ώραιώτατα «τοῖς ἀγρώστοις ἡρώσι τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος».

Καὶ ἐγώ, σεβαστέ μοι φίλε, ἀφιερῶν Σοι τὸ **Ἐπανόλαόν** μου, οὐδεμίαν παρὰ Σοῦ περιμένω ἀμοιβήν. Καὶ συγχώρησόν μοι τὴν πολυλογίαν και τοὺς πολλοὺς ἑλιγμοὺς σύς διέγραψε μέσω τῆς Ἰστορίας τῶν ἀφιερώσεων, διὰ νὰ καταλήξω εἰς τὸ ἀπλούστατον τοῦτο συμπέρασμα. Τούλαχιστον ἵκανοποιοῦμαι κάπως ἀναλογιζόμενος ὅτι, ἂν περιπλομένων ἐνιαυτῶν, ἐκκεντρικός τις γράψῃ Βιβλιοχραφικὰ Περίεργα ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι, δέν θὰ λησμονήσῃ τοις ἀπλοίκον τινας συγγραφίσκον, ἐπιχειρήσαντα νὰ περιλάβῃ ἐν τοῖς στενοῖς ὅροις ἀφιερωτικῆς ἐπιστολῆς, σύντομον Ἰστορίαν τῶν ἀφιερώσεων . . .

Σὲ ἐθεώρησκ κατάλληλον νάφιερώσω τὸ μικρὸν τοῦτο βιβλίον, διότι και τοῦ πνεύματος ὅπερ ἀπ' ἀρχῆς μέγρι πέλους εἰς τοῦτο διήρκει εἰσαι ὅπαδος, και ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἴδεων ἐμφορεῖσαι, και τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦ γράφειν ἀσπάζεσαι, και ἐμὲ, τέλος, ἀγαπᾷς. "Ω, ναὶ! τὴν βλέπω και τὴν ἀναγνωρίζω και τὴν ὄμοιογῷ τὴν ἀγάπην Σου αἰσθάνομαι εἰςδύουσκν και διαπερῶσαν τὴν καρδίαν μου, τὴν φωτοβόλον ἀκτῖνα τοῦ βλέμματός Σου αἰσθάνομαι τὴν γενναιότητα και τὸ θάρρος τὰ ὄποια μοὶ ἐμπνέει ἡ θερμή Σου προστασία. Σοὶ ὁφείλω βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην, σεβαστέ μοι φίλε, και ταύτην προσπαθῶ νὰ ἔκτισω. "Οχι ὅτι ἡ ἀφιέρωσις ἐνὸς βιβλίου εἶναι ἵκανη πρὸς τοῦτο και ὅτι μάκρα-λάττει πάσης πρός Σε ὁφείλης μου ἀλλ' ἡ μικρὰ

αῦτη ἀνταπόδοσις ἔστω ὡς προκαταθολὴ ἀπέναντι τῶν
ὅσων Σοὶ ὄφείλω.

"Ἐγραφον τὸ βιβλίον τοῦτο ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐν-
θουσιασμοῦ ὃν μοι προύξενει ἡ φιλία δι' ἣς μὲ τιμῆς.
Αὐτό Σοι ἀνήκει καὶ νῦν Σοι τὸ διδω ! 'Αρκοῦσα δ' ἀ-
μοιβὴ θὰ ἦνε δι' ἐμὲ τὸ πολυσήμαντον μειδίαμα ὅπερ
θὰ διαστείλῃ βεβαίως τὰ χείλη Σου, δταν ἵδης ἀπρο-
όπτως ἀναγεγραμμένον τὸ ἀγαπητόν μοι ὄνομά Σου,
ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος τοῦ ἔργου μου.

'Ετη Αθηναϊκες 29 Ιανουαρίου 1885.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

A.Γ. I.

ΤΕΤΕΤΕΤΕΤΕΤΕΤΕΤΕΤΕ

ΤΙΤΛΟΥ ΤΗΣ
ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ
ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ
ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ
ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ
ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ

OΤΗΣ νεωτέρας Ἑλλάδος τὴν φιλολογίαν
ἐπισκοπῶν, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἑλλη-
νικοῦ βασιλείου μέχρι σήμερον, καὶ ἐκ
τῶν ἰδίων ἔργων περὶ τῶν ἔργατῶν κρί-
νων, ἐχπλήσσεται πρὸ ἀξιοπαρατηρήτου ἀληθῶς
φαινομένου: Οἱ σήμερον τῶν γραμμάτων καλλι-
εργηται, οἱ τῆς νεωτάτης ἡμῶν φιλολογίας σκα-
πανεῖς, ὑστεροῦσι κατὰ πολλὰ τῶν ἑαυτῶν προ-
κατόχων. Ἡ ἐμβρίθεια, ἡ εὐρεῖα μάθησις, ἡ ἀλη-
θῆς σοφία, ἡ ἐδραία πεποίθησις, ἡ ὑπέρ ἐνὸς σκο-
ποῦ σύντονος ἔργασία, καὶ ὅσα ἄλλα προτερήματα
ἐπεκόσμουν τοὺς λογίους τῆς παρελθούσης γε-
νεᾶς, — ὃν τὰ σεβαστὰ λείψανα εὐάριθμα ἥδη ἐπὶ
τῶν δακτύλων μετροῦνται, — ἐλλείπουσιν ὄλοσχε-
ρῶς ἀπὸ τῶν νεωστὶ παρ ἡμῖν ἀναφανέντων, ἐν τῇ
ἔλαφρᾳ φιλολογίᾳ. Τούναντίον δὲ ἡ ἡμιμάθεια, ἡ
ἐπιπολαιότης, τὸ συμφέρον, ὁ ἀμοιβαῖος θαυμα-
σμὸς, ἡ περὶ κενὰ καὶ ἀνεμώλια ἀσχολία, ἡ ἐκ φι-

λίας καὶ οὐχὶ ἐκ πεποιθήσεως ὑψωσις, ὑπέρ πᾶν ἄλλο παρὰ τούτοις βασιλεύουσι.

Δέν ἔπεκτείνομαι ἐν τῷ παρόντι προλόγῳ διὰ μακρῶν ἐξετάζων τὰ αἴτια τῆς ὀπισθοδρομικῆς ταύτης καταστάσεως, οὐδὲ παραθέτων ενταῦθα τὰς πηγὰς τῆς παρατηρήσεώς μου· ἔκαστος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐὰν μικρὸν ἀναλογισθῇ, θάνατον γνωρίσῃ τὴν πικρὰν ἀλήθειαν· καὶ ἄλλος πολὺ ἐμοῦ καταλληλότερος καὶ εἰδικώτερος, δύναται νὰ ὑποδείξῃ τὰ αἴτια καὶ νὰ συμβουλεύσῃ τὰ μέσα, διὸν εἶνε ἴσως δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ μεταβολή τις ἐπὶ τὰ κρείττω. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐν τῷ παρόντι διηγηματικούς "Ἐλληνας λογίους" τῆς σήμερον σκοπήσας νὰ σκιαγραφήσω, καὶ εὔσυνειδήτως νὰ μελετήσω τούτους ἀναγκασθεῖς, ἐθεώρησα ἀναγκαῖον — τὸ μόνον καλὸν ὅπερ ἀπ' ἐμοῦ ἐξηρτάτο — ἕνα λόγιον ὡς τύπον, γενικὸν νὰ λάβω, λόγιον ἐκ τῶν νεωστὶ ἀναφανέντων, ὡς πλάττω αὐτὸν, καὶ καθόλου νὰ καταδείξω τὴν διαφορὰν τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων, τῶν ἐν Ἐλλάδιτῶν γραμμάτων καλλιεργητῶν. Ως δ' ἡ οἰκονομία ἐν διηγηματικῷ ἔργῳ ἀπήγει, ἔπλαστα ἐπίσης μικράν τινα ἐπιχείρησιν μεταξὺ τοῦ κύκλου τῶν λογίων, ἵνα, ἐν ᾧ ἀφ' ἐνὸς γενικώτερον τούτους ἐξετάσω, ἀφ' ἑτέρου παραστήσω δρῶντας — καὶ δρῶντας ἐλληνηστὶ· τοῦτο δῆνα μὴ ἀπεκδύσω τῆς ἐθνικότητός των τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες οὐδέν μοι βεβαίως χρεωστοῦσιν. Οἱ ἀναγνώστης θά με νοήσῃ βραδύτερον.